

FIRAT FİDAN
FDN Grubu
Yönetim Kurulu Üyesi

OTONOM ARAÇ TEKNOLOJİSİNİN SÜRÜŞ DENEYİMLERİMİZE ADAPTE OLDUĞU GÜNLERDEYİZ

Dünyada sürücüsüz araçları ilk deneyimleyen kişiler arasında yer alan Joshua Brown'ın, 9 ay gibi kısa bir sürede 72.500 km yaptığı Tesla'nın elektrikli sedanı Model S ile geçtiğimiz Mayıs ayında Florida Otoyolu'nda yarı römork kamyonuyla çarpışarak hayatını kaybetmesi, kayıtlara geçen ilk otonom yani sürücüsüz araç ile gerçekleşen araç kazası olması nedeniyle oldukça ses getirdi.

Peki kaza nasıl gelişti? Otonom sistemler bir ölüm tehlikesi karşısında neden devreye girmedi? Joshua Brown, Tesla Model S aracı ile otobanda otonom modda, elleri direksiyonda olmadan seyahat ederken –ki bu gibi YouTube videoları onu tanımamıza neden olmuştu, önüne aniden büyük bir TIR çıktı ve bu ani hareket, aracın o kadar kısa sürede durdurmayı başaramamasına, dolayısıyla otomatik pilottan çıkarak “sürücü sürüşü” moduna geçmesine neden oldu. Bu esnada direksiyon başında sürücüsü bulunmayan araç, yüksek hızla tıra arkadan çarparak Joshua Brown'ın ölümüne sebep verdi.

Üzücü olay sonrasında seyreden davalar esnasında en çok konuşulan konulardan biri aracın başında fiziksel bir sürücü olsa dahi bu kazanın önlenip önlenemeyeceği oldu. Davalı Tesla, bu olayda TIR'ın beyaz renkte olmasından dolayı oto pilotun rengi ayırt edemediğini ve kazayı engelleyemediğini savundu. Bu argümana ek olarak, kullanılan oto pilot sisteminin, dava gününe kadar 200 milyon kilometreden fazla mesafede kullanıldığına değinerek, piyasadaki tüm araçlardan daha fazla güvenlik önlemi olan tek sistem olduğunu savunma argümanlarına ekledi.

Joshua Brown'ın talihsiz olayından sonra medyada oto pilot teknolojisini karalama haberleri çıkmaya başladı. Öyle ki normal ölümlü trafik kazalarında bile gazeteciler, ilk etapta oto pilot teknolojisini sorgulayan, neden olarak oto pilot sistemlerin gösteren makaleler yayımladılar. Daha da ileri giderek bazı yerel gazeteler, sürücülere oto pilotayken dahi ellerinin sürekli direksiyonda olması gerektiğini hatırlatan reklam kampanyaları düzenledi.

OTO PİLOT BETA KULLANIMINDA

Halbuki Tesla gibi tüm üreticiler, araç satışı sırasında oto pilot özelliğinin hala Beta kullanımında olduğunu ve sürekli güncellendiği bilgisini vererek satışı gerçekleştiriyor, teknoloji tutkunu müşterilerine aldıkları riskin kendilerine ait olduğunu, markayı bağlamadığını devamlı deklare ediyorlar.

Bu karalama kampanyaları karşısında Tesla, sessiz durmayarak, internet sitesi aracılığıyla yakın gelecekte otonom araçların tüm dünyada yaygınlaşacağına inandıklarını duyurmaya devam etti. Buna rağmen, sunduğu otonom sürüş deneyiminin sektörde sunulan en iyi deneyim olduğunun altını çizmesine karşın, sürücülerin mutlaka aracın içinde yolu kontrol etmeleri gerektiğini ilk defa kaleme aldı. Otonom araçların sadece tüm şartlar sağlandığı takdirde yüzde yüz performanslı çalışacağı da yine bu kampanyalar sonrasında dile getirilen yenilikler arasında yer aldı.

Tabii sadece Tesla değil, Mercedes de bir çok modelinde bu yeni teknolojiyi yıllardır geliştiren markalar arasında yer alıyor. “Cruise Control” sistemini ve yapay zekayı birleştirdiği Drive Pilot” patentli uygulamasında kendisini Tesla'ya rakip olarak konumlandırarak, oto pilot sürüş deneyimini yepyeni bir boyuta taşıdığını iddia ediyor. Mercedes'in geliştirdiği sistemde araç, sürücü müdahalesi olmadan trafikte dur kalk işlemlerini yapabiliyor, virajlı yollarda bile her hızda şerit içinde kalabiliyor ve yine sürücü gerektirmeden sadece tek tuşla şerit değiştirebiliyor.

PEKİ BİZ HAZIR MIYIZ?

Tüm bunlar hepimizi heyecanlandırıyor değil mi? Bu köşe dahil yazılan tüm mobil teknoloji yazılarında, sürücüsüz araç teknolojisinin bir an önce yaygınlaşmasını ve pazar payının genişleyerek tüm kullanıcıların bu teknolojiye geçmesi savunulsa da bu teknolojiye %100 hazır mıyız?

Şahsi görüşüm tüm bu teknolojik araçların mevcut kazalardan daha az kazaya karışacağı yönünde. Nüfusuna oranla ölümlü kazaların en az yaşandığı Amerika'da, yılda 40 bin kişinin ölümü ile sonuçlanan hiçbir kazada araçlarla ilgili bu kadar fazla sorgu yapılmazken, bir kişinin ölümü ile sonuçlanan ilk otonom araç kazası ile ilgili bu denli karalama kampanyası yaparak, aracı veya teknolojiyi suçlamanın haksızlık olduğunu düşünüyorum.

Bu noktada, otonom teknolojinin henüz yolun başında olduğunu unutmamak gerektiğini düşünüyorum. Pek tabii geçiş sürecinin sancılı ve kolay olmayacağı kesin fakat ne olursa olsun Joshua Brown gibi ölümlerin olmaması adına gri alanda kalan tüm belirsizliklerin ortadan kaldırılması gerekiyor. Elon Musk'ın bu konuyla ilgili çok beğendiğim bir sözü var: “2 tonluk bir aracın tüm kontrolünü ortalama 70 kg olan bir sürücüye emanet etmek istemezsiniz, herhalde?”.

